

1911 og 1923: Deporteret til Livø og Sprogø

Da racehygiejnen foldede sig ud i Danmark i 1900-tallet

Fra 1911 til 1961 husede Livø i Limfjorden en øanstalt for såkaldt "antisociale og kriminelle, åndssvage mænd", og fra 1923 til 1961 risikerede "sexuelt løsagtige åndssvage, unge piger og kvinder" at havne på Sprogø.

Forskelle i individers, racers og klassers evner skyldtes nedarvede faktorer, mente en række indflydelsesrige mænd med den socialdemokratiske minister K.K. Steincke i spidsen i tiden efter 1. verdenskrig. Og da middelklasseforældrene var skamløse nok til at føde færre børn, mens arbejder- og bondebefolkningen fortsat avlede mange børn, frygtede Steincke med flere, at Danmark ville blive oversvømmet af "undermålere", og "minusindivider", som man kaldte de uønskede mænd og kvinder.

Bekymringen gik også på en dalende kønsmoral og en øgning af antallet af kønssygdomme, hvor den seksuelt aktive kvinde blev anset som smittespreder.

Derfor skulle man forhindre disse grupper i at få børn via bl.a. (tvangs) kastration og sterilisation, i første omgang dog ved at internere dem på øerne Livø og Sprogø.

Foredraget dykker ned i udvalgte mænd og kvinders historie og navnlig om deres ophold på Livø og Sprogø og sætter det ind i en historisk ramme med omtale af bl.a. darwinisme, degenerationsteori, racehygiejne/arvehygiejne og medlidenhedsdrab.

OBS! Foredraget indeholder en række hidtil ikke offentliggjorte billeder, som foredragsholderen har fået stillet til rådighed af en kvinde, som voksede op på Livø – og hvis forældre og bedsteforældre arbejdede på Livø. Et scoop!

info

Foredraget varer 6-7 kvarter eksklusiv eventuel pause. Arrangøren skal stille projektor til rådighed og have styr på teknikken. Eventuel mikrofon skal være håndfri. Honorar: 3.500 kroner plus transport.
